

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

1. ОБЩО ОПИСАНИЕ	
<i>Приоритетна ос</i>	2. Образование и учене през целия живот
<i>Инвестиционен приоритет № и наименование</i>	10iv. Подобряване на адекватността на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, улесняване на прехода от образование към работа и укрепване на системите за професионалното образование и обучение, както и тяхното качество, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и създаване и развитие на основаващи се на работата системи за учене, включително двойни системи за учене и схеми за стаж.
<i>Специфична цел № и наименование</i>	<p>1. Повишаване на броя на учениците в професионалните училища и адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда.</p> <p>2. Повишаване на дела на завършилите професионално или висше образование, които са започнали работа, свързана с областта на образованието им, в първата година след завършването им.</p>
<i>Наименование</i>	ПОДКРЕПА ЗА ДУАЛНАТА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ
<i>Кратко описание и аргументация за изпълнение</i>	<p>Дуалната система е специфичен модел за професионално обучение, който поставя акцент върху практическото усвояване на професия чрез работа. Учебното време при дуалната система се разделя между обучение по теория в професионално училище и работа в предприятие.</p> <p>Съгласно чл. 17а, ал. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, обучението чрез работа (дуална система на обучение) включва:</p> <p>1. практическо обучение в реална работна среда, и</p> <p>2. обучение в съответната образователна институция;</p> <p>С този модел се адресира проблемът с липсата на стаж, който пречи на младите хора да намерят работа по желаната професия веднага след завършване на училище. Работодателите си спестяват разходите и времето за обучаване на новоназначените служители, защото те вече имат необходимите знания и умения. Предимствата на дуалната система се демонстрират най-убедително от статистиките за младежката (и обща) безработица в държавите от ЕС, в които системата е най-добре развита. В тази връзка основната цел на предлаганата операция е да подпомогне въвеждането и развитието на дуалната система на обучение в България. По този начин се прави сериозна заявка за създаване на тясна обвързаност между образователната система и реалните потребности на пазара на труда. Подкрепата за утвърждаване на дуалната</p>

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

система на национално ниво предоставя възможност на включените в нея ученици да придобиват значителен практически опит, включително в реална работна среда, което ще ги направи по-конкурентни на пазара на труда и ще улесни техния преход от образование към устойчива заетост. По този начин се създава механизъм за намаляване нивото на младежката безработица и на коефициента на NEETs (млади хора, които не работят, не учат и не се обучават), чиито стойности за страната остават тревожно високи. Изпълнението на операцията предоставя възможност на работодателите да откриват и наемат образовани и квалифицирани кадри с подходяща професионална подготовка и опит. Създаването на условия за осигуряване на допълнителна финансова подкрепа за учениците по време на образователния процес намалява социалния фактор като причина за тяхното отпадане от училище, а това е много важна национална политика, която ще бъде подкрепена чрез предлаганата операция.

Изпълнението на настоящата операция ще спомогне за изпълнение на препоръка на Съвета от 13 юли 2018 г. относно Националната програма за реформи в България и по-конкретно за повишаване на съответствието на професионалното образование и обучение с пазара на труда и ще създаде възможности за повишаване на квалификацията на бъдещата работна сила по професии, ключови за икономиката на страната. В допълнение дейностите, планирани по операцията ще спомогнат за преодоляване на идентифицираните нужди от постигане на по-добра корелация между професионалното образование и обучение и нуждите на пазара на труда, заложи в Доклад за България за 2019 г. на Европейската комисия.

Чрез изпълнението на операцията се предвижда да бъдат надградени натрупаният положителен опит и практики по проект „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество, чрез който се изгради базисен модел и основни принципи на дуална система в професионалните училища в страната, както и по проекта за дуално обучение на Австрийската стопанска камара. Последните изменения в Закона за професионалното образование и обучение и в Кодекса на труда осигуряват благоприятна нормативна среда за въвеждане на дуалното обучение в България. Едновременно с това обаче моделът е все още нов и не особено популярен сред училищата и работодателите, както и сред учениците и техните родители. Това налага

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>прилагането на системен подход, основан на принципите на широкото партньорство.</p> <p>Целта на операцията е да разшири обхвата на дуалната система на обучение, с оглед повишаване качеството на професионалното образование в България и засилване на връзката му с нуждите на пазара на труда. В тази връзка операцията ще подкрепи действия за повишаване привлекателността на дуалната система на обучение сред учениците и родителите, както и повишаване на информираността в предприятията. Операцията е насочена към подобряване на компетентностите на учителите и преподавателите по професионална подготовка и придобиване на педагогически и методически умения от представители на работодателите. По този начин операцията обхваща в цялостен план различни компоненти, свързани с качеството на професионалното образование, включително учебно съдържание, образователна среда в училищата, добре подготвени и мотивирани педагогически специалисти. Операцията ще има пряк принос за постигането и на двете специфични цели на инвестиционния приоритет. Въвеждането на дуална система на обучение съответства на специфична цел 1 „Повишаване на броя на учениците в професионалните училища и адаптиране на професионалното образование и обучение към нуждите на пазара на труда“ чрез гарантирането на реална възможност за изграждане на трайни отношения между професионалните училища и бизнеса. Дуалният модел ще направи професионалното образование по-привлекателно и ще улесни от образование към заетост. Това е и основният очакван резултат по втората специфична цел „Повишаване на дела на завършилите професионално или висше образование, които са започнали работа, свързана с областта на образованието им, в първата година след завършването им“, поради факта, че по време на обучението учениците ще получат подготовка, съответстваща на изискванията на реалната работна среда за конкретните работни места, които те ще могат да заемат веднага след завършване на образованието си.</p>
Демаркация	<p>Няма дублиране по отношение на целите и приоритетите на ОПНОИР и операциите по останалите оперативни програми и Програмата за развитие на селските райони, както и с други програми и проекти с европейско или национално финансиране.</p> <p>Операцията ще допълни други операции по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2007-2013 и ОПНОИР, насочени към подобряване на системата на професионалното образование и обучение в България.</p>

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>Косвен принос ще има и за постигане на целите на Инициативата за младежка заетост чрез създаването на потесни връзки между системата на средното професионално образование и нуждите на пазара на труда.</p> <p>Операцията ще има допълващ ефект и към проекта „Швейцарска подкрепа за въвеждане принципите на дуалното обучение в българската образователна система“, финансиран от Българо-швейцарската програма за сътрудничество и проекта за дуално обучение на Австрийската стопанска камара. Демаркацията с тези проекти ще се прави на ниво целева група.</p> <p>Осигурява се демаркация с Национална програма „Осигуряване на съвременна образователна среда“ като по отношение на модул „Модернизиране на системата на професионалното образование“, операцията няма да финансира дейности, свързани с модернизиране на материално-техническата база на професионалните гимназии, както и дейности за модернизиране на учебното съдържание на професионалните гимназии, които са финансирани в рамките на посочената национална програма.</p> <p>Планираните дейности по настоящата операция не дублират операциите по Оперативна програма „Региони в растеж“ за подобряване на инфраструктурата в професионалните училища, определени на база разработената от Министерството на образованието и науката методология за приоритизация.</p> <p>Недопускане на дублирането на целевите групи и дейности ще се съблюдава както на етап кандидатстване (чрез декларации и проверки за двойно финансиране), така и по време на изпълнението на проекта чрез проверки за двойно финансиране.</p>
Продължителност	36 месеца, но не по-късно от 31.10.2023 г.
Териториален обхват	Дейностите ще се изпълняват на територията на Република България
Приложими процедури	Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ чрез директно предоставяне по чл. 25, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ и чл. 2, т. 2 от ПМС № 162 от 05.07.2016 г.
Бюджет до (в лева)	Общ бюджет: 24 500 000 лв.
2. СПЕЦИФИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ДОПУСТИМОСТ	
Допустими бенефициенти (кандидати и партньори)	<p><u>Конкретен бенефициент:</u> Министерство на образованието и науката.</p> <p><u>Допустими асоциирани партньори</u> по настоящата операция са национално представени организации на</p>

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>работниците и служителите и на работодателите в България.</p> <p><u>Задължителни асоциирани партньори</u> в етапа на изпълнение – работодатели, участващи в партньорство за дуална система на обучение с включена в операцията образователна институция.</p>
<p>Изисквания към бенефициентите (кандидати и партньори) (ако е приложимо)</p>	<p>Министерство на образованието и науката реализира проекта чрез дирекция „Управление и изпълнение на проекти“ в училища в системата на училищното образование.</p> <p>В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ, регионалните управления по образованието и професионалните гимназии и училищата с паралелки за професионална подготовка (за съответните паралелки); участват в техническото и/или финансовото изпълнение, включително извършват разходи по проекта.</p> <p>Конкретният бенефициент следва да представи подписано споразумение за асоциирано партньорство с представителите на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България, които в резултат на открита покана от страна на конкретния бенефициент, са заявили интерес за включване в проекта.</p> <p>Конкретният бенефициент по настоящата операция следва да осъществи процеса по подбор на училища, които желаят да бъдат включени в изпълнението на дейностите по настоящата операция.</p> <p>За целта, конкретният бенефициент следва да представи в своето проектно предложение механизъм, който включва обективни изисквания за подбор на училища, гарантиращи балансирано териториално разпределение на средствата по процедурата. Необходимо е механизмът да предвижда най-малко следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ежегодна покана за всички училища, които могат да провеждат дуална система на обучение, в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение. • Функциите на РУО и конкретния бенефициент в процеса на подбор на училища. • Процеса на подбор на училища, който следва да включва представяне на съвместно заявление от училище и поне един негов асоцииран партньор - работодател, придружени от съответната обосновка на нуждите за осъществяване на дейности, свързани с дуалната система на обучение и споразумение за

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>асоциирано партньорство между съответното училище и партниращия му работодател.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изисквания за формиране на бюджета на съответното училище за изпълнение на дейности по операцията. Изискванията следва да гарантират прозрачност при разпределянето на бюджетите за участващите училищата. В тази връзка бюджетът за дейности, изпълнявани от съответното училище следва да се базира на броя ученици в дуална система на обучение от конкретното училище, включени в проекта и да съответства на представената обосновка за нуждите на училището и асоциирания партньор. <p>По настоящата операция могат да бъдат подкрепени единствено дейности, свързани с паралелки за професионална подготовка по професии:</p> <ul style="list-style-type: none"> • включени в списъка със защитени специалности от професии; • включени в списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда; • които са свързани с тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. (ИСИС). <p>Регионалните управления на образованието (РУО) следва да извършат оценка на получените документи от училищата и класиране на областно ниво в съответствие с горните изисквания за проверка на получените заявления.</p> <p>В случай на недопустими разходи и дейности, същите следва да бъдат премахнати/коригирани от съответното РУО на база на което се извършва класиране на областно ниво и се изпраща на конкретния бенефициент. Финалното класиране се извършва от конкретния бенефициент въз основа на получените класирания от всички РУО като се цели осигуряване на балансирано териториално разпределение на средствата по настоящата операция.</p>
Допустими дейности	<p>1. Дейности в подкрепа на училищата, осигуряващи дуална система на обучение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучения за повишаване на квалификацията и компетентностите на учителите и на преподавателите по професионална подготовка, включително теоретично и практическо обучение. • Закупуване на оборудване и материали за целите на дуалното обучение, вкл. работни и предпазни облекла

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>и лични предпазни средства за целите на дуалното обучение.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване/закупуване на учебни помагала и материали за специфична професионална подготовка и ключови компетентности на ниво училище. <p>2. Дейности в подкрепа на образователната система:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Разработване на учебни планове, учебни програми, национални изпитни програми за дуална система на обучение, инструменти за оценка и помощни и методически материали на национално ниво. <p>3. Дейности в подкрепа на учениците, участващи в дуална система на обучение:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Предоставяне на подкрепа на ученици от първи гимназиален етап в дуална система на обучение, посредством участия в „пробно стажуване“ в партниращо предприятие. • Провеждане на допълнителни занимания по чужд език и професионална подготовка за ученици, които се обучават в X-ти клас на първи гимназиален етап. <p>4. Дейности в подкрепа на работодателите:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Обучения на наставници в педагогически и методически умения. • Осигуряване на наставници за провеждане на дуалната система на обучение в предприятията. • Информационни кампании за информиране относно нормативните изисквания за предприятията при участие в дуалната система на обучение сред представители на предприятия. <p>5. Дейности в подкрепа на родителите:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Работа със заинтересованите страни за подобряване на връзката ученик – училище – работодател и популяризиране на дуалната система на обучение. <p>Информационните кампании следва да включват инструменти, пряко допринасящи за популяризиране и развитие на дуалната система на обучение посредством:</p> <ul style="list-style-type: none"> - организиране и провеждане на учебни борси и изложения на областно ниво за представяне на училища, въвели дуална система за обучение и предприятия, които участват или биха искали да участват в дуална система на обучение; дни на отворените врати, дни на професиите и др. - провеждане на образователно-индустриални съвети или подобни формати по места за обсъждане на нуждите и
--	--

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>възможностите за разширяване обхвата на дуалната система на обучение.</p> <p>- провеждане на информационни кампании и др. събития за популяризиране на дуалната форма на обучение и насърчаване на сътрудничеството между заинтересованите лица в образователния процес за увеличаване на учениците, записани в дуална система на обучение.</p> <p>- разработване на информационни материали и др., насочени към родители на ученици, които предстои да преминат в първи гимназиален етап.</p> <p>При изпълнение на дейността асоциираните партньори в лицето на национално представени организации на работниците и служителите и на работодателите в България следва да участват в координацията на събитията по съответните области с представители на предприятията, разпределени по икономически сектори/браншове.</p> <p>Освен горепосочените допустими преки дейности, проектното предложение задължително трябва да включва и непреки дейности за организация и управление и информация и комуникация.</p> <p>Важно:</p> <p>Доставчиците на стоки и услуги, необходими за реализиране на дейностите по мярката ще бъдат избирани по реда на Закона за обществените поръчки, Закона за управление на средствата от европейските структурни и инвестиционни фондове, и действащата нормативна уредба, въз основа на открити, прозрачни, в достатъчна степен публични, недискриминационни и безусловни процедури, като по този начин се гарантира, че закупуването на оборудване и предоставянето на услуги ще се извършва при пазарни условия, както и че на изпълнителите не могат да бъдат прехвърляни никакви непреки помощи.</p> <p>Периодът на изпълнение на проекта следва да обхваща три последователни учебни години.</p>
Допустими целеви групи (крайни бенефициенти)	<ul style="list-style-type: none"> • ученици от професионални гимназии и училища с паралелки за професионална подготовка; • учители и преподаватели по професионална подготовка в системата на средното професионално образование и обучение; • представители на предприятията; • родители.

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

Минимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията	Не е приложимо
Максимален размер на помощта (в лева, ако е приложимо) по операцията	24 500 000 лв.
Съфинансиране от страна на бенефициента (ако е приложимо)	Не се изисква
Съответствие с нормативната уредба за регулиране на държавните помощи (ако е приложимо)	<p>По процедурата се предвижда финансиране за осъществяване единствено на дейности с нестопански характер.</p> <p>По смисъла на чл. 107 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и съгласно съдебната практика на Европейския съд (Решение на Съда от 12 септември 2000 г. по съединени дела Pavlov и др., C-180/98 — C-184/98, ECLI:EU:C:2000:428, точка 74. Решение на Съда от 10 януари 2006 г. по дело Cassa di Risparmio di Firenze SpA и др., C-222/04, ECLI:EU:C:2006:8, точка 107.) и Съобщение на Европейската комисия от 2016 г. - Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност. Във връзка с това Съдът е приел, че държавата: „създавайки и поддържайки такава система на публично образование, която се финансира поначало от държавния бюджет, а не от учениците или от техните родители, [...] не цели да се ангажира с платени дейности, а изпълнява своята мисия по отношение на населението в социалната, културната и образователната сфера“.</p> <p>Конкретният бенефициент Министерството на образованието и науката е държавен орган, провеждащ политика в сферата на общественото образование. Крайни ползватели са ученици, които участват в дуална система на обучение и дейности, за да са пълноценни участници в обществената образователна система.</p> <p>В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕСИФ, дейностите ще бъдат осъществявани чрез регионалните управления по образованието и професионалните гимназии и училищата с паралелки за професионална подготовка (за съответните паралелки).</p> <p>Съгласно чл. 2 от Закона за професионалното образование и обучение, системата на професионалното образование и обучение подготвя гражданите за реализация в</p>

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>икономиката и в другите сфери на общественния живот, като създава условия за придобиване на професионална квалификация и за нейното непрекъснато усъвършенстване.</p> <p>Национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България и работодателите, участващи в дуална система на обучение въз основа на партньорство с включена в операцията образователна институция може да участват в изпълнението на дейности в качеството на асоциирани партньори, които по смисъла на § 1, т. 1 от Допълнителните разпоредби на Постановление № 162 на Министерския съвет от 05.07.2016 г. за определяне на детайлни правила за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по програмите, финансирани от Европейските структурни и инвестиционни фондове за периода 2014 – 2020 г. участват в изпълнението на дейностите по проекта, но не разходват средства от безвъзмездната финансова помощ.</p> <p>Организациите, в които ще се провежда дуална система на обучение, също имат изцяло обучителна функция, насочена към осигуряване на допълнителна практическа подготовка на учениците в реална работна среда, която не е свързана с икономическа дейност, дори организацията да може да се определи като „предприятие” по основната си дейност.</p> <p>Съгласно националното законодателство, наставникът ръководи провеждането на практическото обучение на ученици в реална работна среда и в тази връзка той представлява част от образователния процес.</p> <p>Крайните получатели (целевата група) по операцията са обхванати от обществената образователна система ученици от училища с професионални паралелки (за съответните професионални паралелки), учители и преподаватели по професионална подготовка в системата на средното професионално образование и обучение, представители на предприятията, които участват в дуалната система на обучение в България. Същите не са стопански субекти, съответно дейностите, които ще осъществяват са изцяло насочени към обучение и информиране, свързано с дуалната система на обучение. Предвид крайната цел на операцията, а именно да се повиши интересът на учениците към дуалната система на обучение и да се повиши привлекателността на професионалното образование като цяло, дейностите не могат да бъдат дефинирани като такива със стопански характер, които биха могли да доведат до нарушаване на</p>
--	---

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

	<p>конкуренцията като елемент от фактическия състав на понятието „държавна помощ”.</p> <p>Предоставянето на безвъзмездна финансова помощ по операцията няма реално или потенциално скрито въздействие върху конкуренцията в рамките на общия пазар и търговията между страните-членки.</p> <p>Изборът на изпълнители за икономическите дейности ще бъде извършван по открит, прозрачен и публичен, недискриминационен и безусловен начин по смисъла на т. 89 – 96 от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз и в съответствие с Глава четвърта от Закона за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове по реда на Закона за обществените поръчки (ЗОП).</p> <p>Предвид гореизложеното, настоящата операция не попада в обхвата на приложимите разпоредби за държавни помощи.</p>
Допустими разходи	<p>Допустимите разходи са в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013, ПМС №189/2016 г., правилата на ОП НОИР и следва да са необходими за изпълнението на допустимите дейности по процедурата.</p> <p>Преки разходи</p> <p>Включват всички необходими разходи за изпълнението на преките дейности по операцията.</p> <p>Допустимите разходи за част от преките дейности ще бъдат определени въз основа на стандартна таблица на единичните разходи в съответствие с член 67, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. (съответно чл. 55, ал. 1, т. 2 от ЗУСЕСИФ) и чл. 14 от Регламент (ЕС) № 1304/2013.</p> <p>Непреки разходи</p> <p>Разходите за организация и управление и информация и комуникация ще бъдат определени чрез прилагане на единна ставка към преките разходи, изчислена съгласно член 68 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. и Националната методология за определяне на размерите на единна ставка за финансиране на дейности за организация и управление на проекти, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, одобрена от Министерски съвет на 03 май 2017 г.</p>
Процент на прилагано „кръстосано финансиране” до (ако е приложимо)	Не е приложимо.

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

3. ИНДИКАТОРИ	
За изпълнение	<ul style="list-style-type: none"> Брой професионални гимназии/училищата с паралелки за професионална подготовка, въвели дуална система на обучение – 147. <p><u>Специфичен индикатор за процедурата:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Ученици включени в дуална система на обучение – 9800.
За резултат	<ul style="list-style-type: none"> Дял на учениците в гимназиалния етап на образование, обучаващи се в професионални гимназии от включените в дейности по ОП НОИР– 51,5%. Принос на операцията към крайната цел на индикатора - 4 %. <p><u>Специфичен индикатор за процедурата:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Дял на учениците във втори гимназиален етап, сключили договор с работодател за практическо обучение в реална работна среда от включени в дейности по операцията – 80 %. <p><u>Специфичен контекстуален индикатор за процедурата:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Дял на учениците от включените в дейности по операцията, които в рамките на 6 месеца след завършване на втори гимназиален етап имат работа, включително в качеството им на самостоятелно заети лица – 68%.
4. УПРАВЛЯВАЩ ОРГАН	
Наименование	Изпълнителна агенция „Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ПО ПРОЦЕДУРА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ „ПОДКРЕПА ЗА ДУАЛНАТА СИСТЕМА НА ОБУЧЕНИЕ“

I. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ:

Проектното предложение се оценява съгласно съответните разпоредби на Раздел III „Директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ от Глава трета „Предоставяне на безвъзмездна финансова помощ“ на ЗУСЕСИФ, включително чл. 44, ал. 5 от ЗУСЕСИФ. За да бъде допуснато до предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да отговаря на всички подраздели от Таблицата за оценка на административното съответствие и допустимостта и успешно да е преминало техническа и финансова оценка.

Оценката на проектното предложение се извършва в съответствие с посочените по-долу критерии. Критериите са обособени в раздели и подраздели. При оценката всеки подраздел получава „ДА“ или „НЕ“.

За да бъде допуснато до директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, проектното предложение трябва да е получило „ДА“ на всички подраздели от Таблицата за оценка. Проектното предложение получава „ДА“ на съответния раздел, само в случай че е получило „ДА“ на всички подраздели в рамките на същия.

В резултат от техническата и финансова оценка на проектното предложение, Оценителната комисия си запазва правото да отстрани заложените от кандидата дейности в случаите, когато те са недопустими и/или са свързани с недопустими разходи. Оценителната комисия си запазва правото да извърши редукция на проекто-бюджета в случаите, в които разходи са недопустими или стойността им не е в достатъчна степен пазарно обоснована от кандидата, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

Методологията, критериите и проектното предложение следва да са съобразени с ръководните принципи за подбор на операции, съгласно Оперативната програма, а именно:

- съответствие със специфичните цели на програмата и релевантните национални и стратегически документи на ЕС;
- спазване на принципите за добро финансово управление;
- тематична концентрация;
- ефективност на инвестициите за максимално постигане на целите на ОПНОИР;
- допълняемост с други финансови източници;
- удовлетворяване на конкретните нужди на целевите групи;
- хоризонтални принципи;
- прозрачност, партньорство и обективност.

ТАБЛИЦА ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНОТО СЪОТВЕТСТВИЕ И ДОПУСТИМОСТ

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

РАЗДЕЛ I: КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА АДМИНИСТРАТИВНО СЪОТВЕТСТВИЕ ¹	ДА	НЕ	Н/П
1. Проектното предложение е представено чрез Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН 2020) - https://eumis2020.government.bg и е получено в срок.			
2. Формулярът за кандидатстване е подписан с квалифициран електронен подпис (КЕП) от законния представител на кандидата или оправомощено за целите на подаването на проектното предложение лице.			
3. Заповед за упълномощаване на лице, което да представлява конкретния бенефициент по конкретния проект и да подписва всички документи, свързани с подаването, оценката на подаденото проектно предложение, предоставянето на документи, необходими за подписването на административния договор за предоставяне на БФП и изпълнението на проекта, прикачена в ИСУН 2020.			
4. Проектното предложение е с попълнени всички раздели, за които е указано, че са задължителни в Електронния формуляр за кандидатстване.			
5. Декларация на представляващия кандидата, попълнена по образец (Приложение I) към Условиата за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020. <i>Декларацията се представя от кандидата.</i>			
6. Декларация на асоциирания партньор, попълнена по образец (Приложение II) към Условиата за кандидатстване, попълнена по образец (Приложение II към Условиата за кандидатстване). <i>Декларацията се представя от асоциирания партньор.</i>			
7. Декларация от кандидата относно задължението да представя оригинали на УО, попълнена по образец (Приложение III) към Условиата за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020. <i>Декларацията се представя от кандидата.</i>			
8. Декларация за съгласие на кандидата/асоциирания партньор за ползване и разпространение на обобщените данни по проекта			

¹ В съответствие с чл. 44, ал. 4 от ЗУСЕСИФ, когато се установи че кандидатът не е представил някои от посочените документи в т. 23 от условията за кандидатстване или друга нередовност, УО изпраща на кандидата уведомление за установените нередовности и определя разумен срок, който не може да бъде по-кратък от една седмица. Уведомлението съдържа и информация, че неотстраняването на нередовностите в срок може да доведе до прекратяване на производството по отношение на кандидата. Срокът за оценка на проектното предложение спира да тече до датата на тяхното отстраняване.

³ Управляващият орган има правото в процеса на оценка да отстрани недопустими дейности, както и дейности, които са свързани с недопустими разходи.

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

от УО и от НСИ, попълнена по образец (Приложение IV) към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020. <i>Декларацията се представя от кандидата и асоциирания партньор.</i>			
9. Споразумение за асоциирано партньорство, подписано от конкретния бенефициент и всички участващи представители на национално представените организации на работниците и служителите и на работодателите в България, които в резултат на открита покана от страна на конкретния бенефициент, са заявили интерес за включване в проекта, попълнено по образец (Приложение V) към Условието за кандидатстване, прикачено в ИСУН 2020 (ако е приложимо). <i>Споразумението се подписва от лицата, с право да представляват кандидата и асоциираните партньори - национално представени организации на работниците и служителите и на работодателите в България.</i>			
10. Декларация за липса на двойно финансиране, попълнена по образец (Приложение VI) към Условието за кандидатстване, прикачена в ИСУН 2020. <i>Декларацията се представя от кандидата.</i>			
11. Оферти и/или извлечения от каталози на производител/доставчик и/или проучвания в интернет за активи/услуги – с предложен и цени от производителя/доставчика, прикачени в ИСУН 2020. (ако е приложимо)			
12. Автобиографии на най-малко 5 основни позиции (ръководител на проекта; заместник-ръководител на проекта или водещ координатор; счетоводител на проекта или финансов координатор; координатор на териториалните екипи; експерт информация и комуникация), попълнени по образец (Приложение VII) към Условието за кандидатстване и придружени от документ/и относно извършения подбор на членовете на екипа, прикачени в ИСУН.			
II. КРИТЕРИИ ЗА ОЦЕНКА НА ДОПУСТИМОСТТА	ДА	НЕ	
1. Кандидатът е допустим, съгласно т. 11 от Условието за кандидатстване.			
2. Асоциираният партньор на конкретния бенефициент е допустим, съгласно т. 12.1. от Условието за кандидатстване.			
3. Кандидатът е пряко отговорен за подготовката, управлението и изпълнението на дейностите по проекта, а не изпълнява ролята на посредник. В съответствие с §6 от Допълнителните разпоредби на ЗУСЕЦИФ, регионалните управления по образованието и професионалните гимназии и училищата с паралелки за			

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

професионална подготовка (за съответните паралелки) участват в техническото и/или финансовото изпълнение, включително извършват разходи по проекта.			
4. Проектното предложение отговаря на изискванията за териториален обхват, съгласно т. 5 от Условието за кандидатстване.			
5. Продължителността на проекта е в съответствие с т. 18 от Условието за кандидатстване.			
6. Дейностите са допустими съгласно т. 13 от Условието за кандидатстване. <i>В случай, че проектното предложение не съдържа нито една допустима дейност, съгласно т. 13 от Условието за кандидатстване, то ще бъде отхвърлено.</i> <i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустима/и дейност/и, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да ги отстрани, както и предвидените за тях разходи.</i>			
7. Дейностите по проекта не са физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на проектното предложение за финансиране по настоящата операция, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициента или не съгласно секция 7 и секция 10 от Формуляра за кандидатстване.			
8. Планираните разходи са допустими съгласно т. 14 от Условието за кандидатстване. <i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустим/и разход/и, на етап техническа и финансова оценка оценителната комисия следва да ги отстрани.</i>			
9. В проектното предложение са заложили стойности на индикаторите за изпълнение и резултат, които съответстват на посочените в т. 7 от Условието за кандидатстване.			
10. Планираните процедури за външно възлагане са описани в секция 10. План за външно възлагане и съответстват на описаното в секция 5 и секция 7 от Формуляра за кандидатстване.			

II. ТАБЛИЦА ЗА ТЕХНИЧЕСКА И ФИНАНСОВА ОЦЕНКА

Раздел	ДА/НЕ	Част от Формуляра за кандидатстване ²
--------	-------	--

² „Информацията в колоната следва да съответства на разделите и подразделите в образеца на формуляра за кандидатстване по съответната схема за безвъзмездна финансова помощ. Номерацията на разделите и подразделите може да претърпява промени в зависимост от спецификите на всяка отделна схема, разработвана от Управляващия орган.”

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

1. Финансов, оперативен и административен капацитет		
1.1. Финансов капацитет: Кандидатът има стабилни и достатъчни източници на финансиране, позволяващи да се изпълнят предложените дейности (на база годишни финансови отчети – когато е приложимо)		5, 7, 11
1.2. Оперативен капацитет: Кандидатът има успешно реализиран поне един проект през последните три години, който е от типа или с финансовите особености или с обхват като настоящия проект или по-голям; и/или има поне 1 година опит в изпълнението на дейности, подобни на тези, включени в проектното предложение.		2, 3, 11
1.3. Административен капацитет: Изборът на експерти в екипа за управление на проекта на централно ниво е в съответствие с Указанието на УО на ОП НОИР за конкретни бенефициенти относно изискванията за сформирание на екипите за организация и управление на проекти. Членовете на екипа за управление на проекта на централно ниво имат опит в управлението и/или изпълнението на проекти и/или сходни дейности. <i>Кандидатът следва да опише минималните изисквания за заемане на длъжността на всички членове на екипа на централно ниво.</i>		7, 9, 11
2. Описание на дейностите и организация на изпълнението		
2.1. Формулирани са конкретни и реалистични цели, които съответстват на целите на процедурата. Налице е връзка между целите и предвидените дейности и резултати.		1, 11
2.2. Целевите групи са описани и са количествено определени. Нуждите им са ясно идентифицирани.		11

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

<p>2.3. Дейностите са описани детайлно, включително начините за изпълнението им и резултатите от тях.</p> <p><i>В случай, че проектното предложение съдържа недопустима/и дейност/и, оценителната комисия следва да ги отстрани, както и предвидените за тях разходи.</i></p>		7, 8
<p>2.4. Заложените дейности допринасят за постигане на индикаторите за изпълнение и резултат на операцията.</p>		7, 8
<p>2.5. Кандидатът е предоставил информация относно начина и методите за идентифициране на целевата група, която ще бъде включена в дейности за подкрепа на дуалната система на обучение.</p>		7, 11
<p>2.6. В проектното предложение е представен механизъм, който включва обективни изисквания за подбор на училища, гарантиращи балансирано териториално разпределение на средствата по процедурата и предвижда най-малко следното:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ежегодна покана за всички училища, които имат възможност да провеждат дуална система на обучение, в съответствие със Закона за професионалното образование и обучение. • Функциите на РУО и конкретния бенефициент в процеса на подбор на училища. • Процеса на подбор на училища, който следва да включва представяне на съвместно заявление от училище и поне един негов асоцииран партньор - работодател, придружени от съответната обосновка на нуждите за осъществяване на дейности, свързани с дуалната система на обучение и споразумение за асоциирано партньорство между съответното училище и партниращия му работодател.		7, 11

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

<ul style="list-style-type: none"> Изисквания за формиране на бюджета на съответното училище за изпълнение на дейности по операцията. Изискванията гарантират прозрачност при разпределянето на бюджетите на участващите училища. Бюджетът за дейности, изпълнявани от съответното училище се базира на броя ученици в дуална система на обучение от конкретното училище, включени в проекта и съответства на представената обосновка за нуждите на училището и асоциирания партньор. 		
<p>2.7. Конкретният бенефициент е планирал единствено дейности свързани с паралелки за професионална подготовка по професии:</p> <ul style="list-style-type: none"> Включени в списъка със защитени специалности от професии; Включени в списъка със специалности от професии, по които е налице очакван недостиг от специалисти на пазара на труда; Които са свързани с тематичните области на Иновационната стратегия за интелигентна специализация на Република България 2014-2020 г. (ИСИС). 		7, 11
<p>2.8. Планът за изпълнение/Дейностите по проекта са балансирани и реалистични, съобразени са със спецификата на дейностите и продължителността на проекта и отразяват логическата връзка на целите и дейностите.</p>		7, 11
<p>2.9. Планът за изпълнение/Дейностите по проекта отразяват предвидимите рискове при изпълнението на проекта (напр. евентуални закъснения при процедури по ЗОП/ЗУСЕЦИФ, при проверка за недопускане на финансиране на икономически дейности, проверки за двойно финансиране, проверки за режим на</p>		7, 10, 11

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

държавни помощ и др., когато е приложимо).		
2.10. Проектното предложение допринася за реализиране на хоризонталните принципи на ОП НОИР (устойчиво развитие; равни възможности и недопускане на дискриминация; равенство между половете).		11
2.11. Планираното оборудване по проекта е обосновано и пряко свързано с целите на дуалното обучение и е необходимо за изпълнение на дейностите.		7, 11
2.12. Работата със заинтересованите страни като част от дуалната система на обучение предвижда дейности за подобряване на връзката ученик - училище - работодател.		7,11
3. Устойчивост		11
3.1. Проектът създава модел, който е подходящ да бъде мултиплициран.		11
3.2. Устойчивост на въздействието върху целевите групи след приключване на проекта /Предвидена е възможност ползите от проекта за целевите групи да продължат да съществуват и след края на финансирането/.		11
3.3. Кандидатът е идентифицирал методи за осигуряване на ефективност и устойчивост на предоставения ресурс за подпомагане на учениците за участие в дуална система на обучение.		11
3.4. Финансова устойчивост след приключване на проекта /Кандидатът е посочил потенциалните източници за финансиране след приключване на проекта и те са реалистични и надеждни/.		11
3.5. Институционална устойчивост след приключване на проекта - Кандидатът е посочил конкретни ангажименти във връзка с осигуряване		11

КН.НОИР.3.11.8.290519 – окончателен

на устойчивост на дейностите и техните резултати след приключване на проекта.		
4. Бюджет и ефективност на разходите		5,7
4.1. Налице е съответствие и логическа връзка между дейности и разходи (всички предвидени разходи съответстват на планираните дейности).		5,7
4.2. Заложените суми са съобразени с наложените се в страната пазарни цени (ако е приложимо) и/или заложените ограничения на разходите по процедурата са спазени при формиране на бюджета. Разходите са допустими и не се дублират. <i>В случай че проектното предложение съдържа недопустими разходи или разходи, които се дублират, оценителната комисия следва да ги отстрани.</i>		5,7
4.3. Планираните разходи са съобразени с количеството, качеството и своевременното изпълнение на дейностите за постигане на резултатите при най-добра цена – икономичност.		5,7
4.4. Заложените количества за изпълнение на дейностите са планирани при възможно най-добро съотношение разходи/резултати - ефикасност.		5,7